

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 28.09.2021, klo 13:00 - 16:30

Paikka Kaupunginhallituksen istuntosali, 5 krs.

Käsitellyt asiat

- § 96 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 97 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 98 Tampereen Särkänniemi Oy:n toiminnan ja Särkänniemen alueen kehittäminen**
- § 99 Tampereen kaupungin merkittävien tytäryhteisöjen talouskatsaus 1-8/2021**
- § 100 Tampereen kaupungin liikelaitoksille ja tytäryhtiöille asetettavat toiminnan ja talouden tavoitteet vuodelle 2022**
- § 101 Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisen lähtökohdat**
- § 102 Omistajan ennakkokanta Tullinkulman Työterveys Oy:n liiketoiminnan jakautumiseen kahteen yhtiöön**
- § 103 Tampereen Tilapalvelut Oy:n yhtiöjärjestyksen muutos ja osakassopimuksen hyväksyminen**
- § 104 Tampereen Infra Oy:n yhtiöjärjestyksen muutos ja osakassopimuksen hyväksyminen**
- § 105 Valtuustoaloite Tampereen Sähkölaitoksen myynnin valmistelun lopettamiseksi - Aarne Raevara**
- § 106 Valtuustoaloite henkilöstön edustajien nimeämiseksi kaupungin omistamien yhtiöiden hallitukseen - Tampereen sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä**
- § 107 Jäsenen nimeäminen Vuores Palvelu Oy:n hallitukseen**
- § 108 Jäsenen nimeäminen Suomen Itämeri-instituutin säätiö sr:n hallitukseen vuosille 2021-2023**
- § 109 Tiedoksi merkittävät asiat**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Lyly Lauri, puheenjohtaja
Kummola Kalervo, 1. varapuheenjohtaja
Haapa-aho Olga, 2. varapuheenjohtaja
Dundar-Järvinen Aila
Hanhilahti Vilhartti
Karintaus Katja
Markkanen Jouni
Schafeitel Yrjö
Tapio Noora

Muut saapuvilla olleet

Aarnio Jouko, kaupunginlakimies, sihteeri
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Suojanen Sami, controller, saapui 14:57, poistui 15:08
Taivassalo Ville, controller, poistui 14:09
Vuojolainen Arto, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja
Seppälä Miikka, Tampereen Särkänniemi Oy:n toimitusjohtaja, saapui 13:03, poistui 13:57
Suoniemi Juhana, Tampereen Särkänniemi Oy:n hallituksen puheenjohtaja, saapui 13:03, poistui 13:57
Juntunen Anssi, A-Insinöörien hankekehitysyksikön johtaja, saapui 13:03, poistui 13:57
Urkko Arttu, PJ Maa Partners Oy:n manager, saapui 13:03, poistui 13:57
Surakka Tiina, Tullinkulman Työterveys Oy:n toimitusjohtaja, saapui 14:57, poistui 15:08
Hiltunen Kari-Matti, Tullinkulman Työterveys Oy:n hallituksen puheenjohtaja, saapui 14:57, poistui 15:08
Mölsä Petri, Tampereen Tilapalvelut Oy:n toimitusjohtaja, saapui 15:25, poistui 15:47
Olkinuora Petri, Tampereen Tilapalvelut Oy:n hallituksen puheenjohtaja, saapui 15:25, poistui 15:47
Haapamäki Vesa, Tuomi Logistiikka Oy:n toimitusjohtaja, saapui 15:47, poistui 16:11
Ryhänen Juho-Pekko, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä

Poissa

Ikonen Anna-Kaisa, pormestari
Lindell Raija, viestintäpäällikkö
Salonen Janne, rahoituspäällikkö

Allekirjoitukset

Lauri Lyly
Puheenjohtaja

Jouko Aarnio
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Vilhartti Hanhilahti

Katja Karintaus

muut allekirjoittajat

Juho-Pekko Ryhänen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi Tampereen kaupungin internetsivuille:

www.tampere.fi.

05.10.2021

Juho-Pekko Ryhänen, pöytäkirjanpitäjä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 96

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 97

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Vilhartti Hanhilahti ja Katja Karintaus (varalle Noora Tapio ja Jouni Markkanen).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 4.10.2021.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 98

Tampereen Särkänniemi Oy:n toiminnan ja Särkänniemen alueen kehittäminen

TRE:4160/00.01.02/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Ville Taivassalo, puh. 041 730 5437 ja hankejohtaja
Tero Tenhunen, puh. 050 540 2860, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen Särkänniemi Oy:n toiminnan ja Särkänniemen alueen
kehittäminen merkitään tiedoksi.

Konserniohjeen mukaisena omistajan ennakkokantana Särkänniemi Oy:n
esittämä kehittämissuunnitelma sekä siihen liittyvät oman pääoman
sijoitukset, yhtiön lainanotto ja investoinnit hyväksytään.

Yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehtävän sijoituksen
tarkka summa sekä yhtiöjärjestykseen ja yhtiörakenteeseen tehtävistä
muutoksista päätetään myöhemmin.

Kokouskäsitely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Tampereen
Särkänniemi Oy:n toimitusjohtaja Miikka Seppälälle ja hallituksen
puheenjohtaja Juhana Suoniemelle.

He olivat läsnä asiantuntijoina kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana
ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa asian käsittelyn jälkeen.

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden A-Insinöörien
hankekehitysyksikön johtaja Anssi Juntuselle ja PJ Maa Partners Oy:n
manager Arttu Urkolle.

He olivat läsnä asiantuntijoina kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana
ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa asian käsittelyn jälkeen.

Controller Ville Taivassalo poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Perustelut

Kaupunginhallituksen konsernijaosto käsitteli 22.6.2021 § 60 (Sal.)
Tampereen Särkänniemi Oy:n toiminnan ja Särkänniemen alueen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

kehittämissuunnitelmia. Yhtiö on jatkanut tämän jälkeen suunnitelmien ja niihin liittyvien laskelmien ja vaikutusten arviointia niin yhtiön kuin myös Tampereen kaupungin kokonaisnäkökulmasta.

Omistajaohjausyksikkö ja elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen kehitysohjelmien palveluryhmä ovat olleet ohjauksellisessa roolissa mukana osana työryhmätyötä. Kaupunki on myös selvittänyt kokonaisuuteen liittyviä kysymyksiä kaupungin näkökulmasta mm. kilpailuneutraliteetti- ja valtiontukisäännösten asettamien reunaehtojen perusteella.

Tampereen Särkänniemi Oy esittää kaupungille osoittamassaan kirjeessään 21.9.2021, että omistaja pääomittaa yhtiötä sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) ehtoisella, takaisin maksettavalla 25-30 milj. euron summalla, Tampereen kaupunki myy Tampereen Särkänniemi Oy:lle tai tarkoitusta varten perustettavalle Tampereen Särkänniemi Oy:n tytäryhtiölle kaava-alueen maa-alueet markkinahintaan, ja että yhtiölle myönnetään lupa tehdä tarvittavat muutokset yhtiön toimialaan pääomasekä yhtiörakenteeseen.

Kaupungin tavoitteena on nousta Pohjoismaiden vetovoimaisimmaksi elämiskaupungiksi. Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman merkittävien kaupunkikulttuurista, tapahtumista ja matkailua koskevia tavoitteita toteuttava kokonaisuus on Särkänniemen, Mustalahden, Onkiniemen ja Santalahden rantapuiston alueista koostuva vetovoimainen keskustan järvenrantakaupungin elämiskokonaisuus. Alueen kehittäminen tukee voimakkaasti kasvavaa tapahtumaelinkeinojen toimialaa ja tuo Tampereelle paljon lisää matkailijoita ja työtä. Alueen kehittämisellä on suuri aluetaloudellinen merkitys ja sen kehittäminen kokonaisuutena lisää Tampereen houkuttelevuutta suhteessa muihin kasvukeskuksiin. Aluekokonaisuuden kehittäminen ja sen liittyminen osaksi keskustan palvelukokonaisuutta valtatie siirryttyä tunneliin vahvistaa keskustan länsipuolen vetovoimaa.

Särkänniemi Oy on avainasemassa sekä vetovoimaista elämiskaupunkia, että alueen kokonaiskehittämistä koskevien tavoitteiden toteutumisen toteuttajana. Alueen kehittämistä on edistetty määrätietoisesti strategisten tavoitteiden suuntaan jo vuosia ja sen edellytyksiin on investoitu merkittäviä summia. Rantaväylän tunnelin toteuttamisen merkittävimpiä tavoiteltuja hyötyjä oli mahdollisuus kytkeä huvipuisto jatkossa osaksi Tampereen keskustaa.

Alueen kehittämisen mahdollistava asemakaavaehdotus on mahdollista hyväksyä vielä vuoden 2021 aikana. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös alueen kehittämistä koskeva toteutussopimus kaupungin ja Särkänniemi Oy:n välillä. Särkänniemi Oy:n esittämä kehityshanke käsittää merkittävän osan asemakaavan alueen kehittämisen asemakaavan, yhtiön ja kaupungin tavoitteiden mukaiseksi elämiskokonaisuudeksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Yhtiön kehityshanke on kunnianhimoinen ja taloudelliselta kokoluokaltaan merkittävä ja kuten yhtiö kirjeessään esittää, uusi Särkänniemen alue on yhtiön kehityksessä suurin harppaus sitten Särkänniemen perustamisen. Särkänniemen alueelle kehitetään muun muassa teemoitettu hotelli ja vesiatraktio, ravintola- ja tapahtumakatu, uuden tyyppinen digitaalisiin elementteihin perustuva sisäattractio aikuisille ja teineille sekä YLE:n kanssa kehitetyn konseptin mukainen Mediamaailma.

Yhtiö on taloudellisissa mallinuksissaan lähtenyt siitä, että vuosi 2028 on ensimmäinen ns. "normaali" operatiivinen toimintavuosi. Hankekokonaisuuden rahoitus ja kassavirrat on suunniteltu siten, että rahan riittävyttä on tarkasteltu konsernitasolla. Laskelmissa vuonna 2028 kehityshankkeen edellyttämät investoinnit on toteutettu ja tämän jälkeen investoinnit koostuvat ylläpitoinvestoinneista. Tässä vaiheessa yhtiöllä on myös mahdollista ryhtyä maksamaan vuosittaisen 0,5 milj. euron tasolta kasvavan osingon lisäksi pääoman palautusta. Yhtiö nostaa uutta vierasta pääomaa noin 100 milj. euroa, joista suurin osa nostetaan vuosien 2022-2024 aikana. Yhtiön yhdessä asiantuntijoiden kanssa laatimien talouden ennusteiden valossa investointivaiheen jälkeen toiminnan arvioidaan olevan selvästi kannattavaa. Liikevaihdon arvioidaan kolminkertaistuvan noin 56 milj. euron tasolle ja sijoitetun pääoman tuoton yltävän yli neljään prosenttiin. Oman pääoman tuotoksi arvioidaan tässä vaiheessa noin 7,5 prosenttia, mutta tavoite on luonnollisesti parantaa kannattavuutta edelleen ensimmäisestä täydestä operatiivisesta vuodesta. Toteutuessaan tämän kannattavuustason voidaan todeta nostavan yrityksen omistaja-arvoa nykytilanteeseen verrattuna.

Investointien kokoluokka ja yhtiön kaupungilta hakema pääomituksen määrä suhteessa yhtiön kokoon on suuri ja ylittää esimerkiksi tyypillisen (ennen koronapandemian vaikutusta) yhtiön vuotuisen liikevaihtotason (21,4 milj. euroa vuonna 2019). Samoin yhtiön taseen loppusummaan noin 33,7 milj. euroa (31.12.2020) nähden kehityshanke tarkoittaa toteutuessaan taloudellisten vaikutusten osalta aiempaan nähden seuraavina vuosina selvästi isompien askelien ottamista. Edellinen on myös toivottavaa sillä yhtiössä ja alueessa on edellisen vuosikymmenen kävijämäärien toteumaan ja sen kautta mm. liikevaihtoon ja osingonmaksukykyyn nähden huomattavasti enemmän potentiaalia.

Yhtiön taloudelliset voimavarat eivät yksin mahdollista kehityshankkeen toteuttamista tavoitellussa aikataulussa ilman omistajan taloudellista panostusta. Tampereen kaupunkikonsernin tarkastelussa kokoluokaltaan vastaavantyyppinen esimerkki oli vuonna 2007 Tampereen Pysäköintitalo Oy:n (nyk. Finnpark Oy) P-Hämppi hanke, jossa kaupunki mm. sijoitti yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon 16 milj. euroa. Yhtiö toteutti investoinnin, kasvoi merkittävästi ja on maksanut lähes vuosittain kaupungille kasvanutta osinkoa ja sekä SVOP-sijoitusta takaisin. Särkänniemen kehityshankkeessa kaupunki ei ole tekemässä päätöstä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

esimerkiksi yhtiölle annettavasta takauksesta. Yhtiö hankkii tarvitsemansa vieraan pääoman markkinaehtoisesti. Omistajaohjauksen näkökulmasta Särkänniemen pääomittamisella tavoitellaan yhtiön kasvun mahdollistamista, jolla tavoitellaan yhtiön kannattavuuden parantumista, parantunutta osingonmaksukykyä ja omistaja-arvon lisääntymistä. Yhtiön esittämien toiminnan kehityssuunnitelmien ja laskelmien perusteella edelliset ovat mahdollisia. Yhtiö kertoo kirjeessään, että yhtiön omistaja-arvon merkittävä kehittäminen on hankkeen keskeinen tavoite.

Yhtiön esittämä 25-30 milj. euron pääomitus on sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) ehtoinen. Vaikka sijoitetun vapaan pääoman palauttamiseen ei SVOPin luonteesta johtuen voi sitoutua, tavoitteena on liiketoiminnan tuotoista tapahtuva pääoman palautus kaupungille. Summa täsmentyy toteutettavan sisältökokonaisuuden perusteella. Yhtiö käyttää pääomituksen yhtiön kasvun ja kehityksen mahdollistamiseen, sijoitetun pääoman tuoton kasvattamiseen ja tuloksetekokyvyn parantamiseen.

Yhtiö esittää, että kaupunki myy sille kaikki uuden asemakaavan mukaiset tontit markkinahinnalla. Alueen kehittäminen kokonaisuutena varmistaa sekä yhtiön, että kaupungin alueen kehittämiselle asettamat tavoitteet ja hyödyt mahdollisimman nopeasti. Asemakaava sisältää elämysalueen tavoitteiden kannalta erittäin tärkeitä, avainhankkeita, kuten ravintolamaailman, vesiatraktion ja elämyshotellin, joiden tulisi toteutua heti kehittämisen alkuvaiheessa alueen vetovoiman varmistamiseksi. Nämä kohteet ovat haastavimpia rahoituksen ja sijoittajien löytämisen kannalta. Asemakaavan sisältämät asuntotontit puolestaan ovat matalariskisiä ja erittäin haluttuja kohteita sijoittajille. Koko elämysalueen maaomaisuuden hallinta antaa Särkänniemi Oy:lle edellytykset kehittää aluetta huvipuistotoiminnan ehdoilla, tasapainottaa kehittämisen ja toiminnan riskejä ja se luo paremmat edellytykset rahoituksen järjestymiselle haastavillekin hankkeille järkevämällä ehdoilla. Myymällä koko asemakaavan alueet Särkänniemelle kaupunki saa tonteista markkinahinnan omistuksen säilyessä kuitenkin kaupunkikonsernissa. Tämä myös takaa sen, että yhtiö pystyy järjestämään kehittämishankkeen edellyttämät investoinnit markkinaehtoisella rahoituksella eikä kaupungin takauksia tarvita. Järjestely on kaupunkikonsernin kannalta tarkoituksenmukainen ja sen etujen mukainen. Tästä kaupungilla on kokemusta Kansi ja areena -hankkeesta, jossa kytkemällä sijoituskohteena haastava monitoimiareena osaksi laajempaa kokonaisuutta varmistettiin hankkeen rahoitus ja toteutuminen tavoitteiden mukaisesti.

Maa-alueiden ja tonttien myyntiin liittyvät juridiset ja verotukselliset näkökulmat ovat Särkänniemi Oy:n toimesta selvitteillä ja ne valmistuvat ennen tonttikauppojen päätöksentekoa.

Tampereen kaupunginvaltuuston (2.10.2017 § 268) hyväksymissä omistajapoliittisissa periaatteissa on mm. linjattu, että kaupunki sijoittaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

uutta pääomaa yhtiöihin vain liiketoiminnan kehittämiseen tai laajentamiseen ja että kaupunki osallistuu rahoitusvastuun kantamiseen omistuksensa suhteessa. Kaupunki edellyttää uusista pääomasijoituksista perusteelliset selvitykset ja taustalaskelmat. Tampereen Särkänniemi Oy:n kehityshankkeessa toteutuvat yllä kuvattujen periaatteiden mukaiset tekijät. Yhtiön liiketoimintaa ollaan kehittämässä ja laajentamassa ja näistä on olemassa monipuoliset ja laajat taustamateriaalit mm. riskiarvioinnit ja laskelmat, joita yhtiö on suunnitelmien tarkentuessa esitellyt mm. kaupunginhallituksen konsernijaostolle. Tampereen kaupunki omistaa yhtiön koko osakekannan, joten oman pääoman ehtoinen rahoitusvastuu koituu tältä osin kokonaisuudessaan kaupungille.

Omistajapoliittisissa periaatteissa on myös linjattu, että yritystoimintaa tulee harjoittaa osana kaupunkikonsernia siten, että turvataan tasapuoliset kilpailunedellytykset eli kilpailun neutraalisuus julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä. Yritystoiminnan harjoittamisessa ja tavaroiden ja palveluiden hinnoittelussa tulee huomioida kuntalain, kilpailulain ja Euroopan unionin kilpailusääntöjen rajoitukset. Tampereen Särkänniemi Oy on avoimilla markkinoilla toimiva yhtiö ja Tampereen kaupunki yhtiön omistajana on omissa taustaselvityksissään pyrkinyt varmistumaan siitä, että järjestely täyttää kilpailusääntöjen velvoitteet.

Tampereen kaupungilla on mahdollisuus vaikuttaa kehityshankkeen onnistumiseen mm. valitessaan jäseniä yhtiön hallitukseen. Omistajaohjausyksikön näkemyksen mukaan yhtiön toimialassa- ja konsernirakenteessa tapahtuvat muutokset tulisi heijastua yhtiön hallituksen kokoonpanossa. Kyse on samalla omistajan riskienhallinnasta.

Mitä nopeammin alueen kehittäminen tavoitteiden mukaisesti toteutuu, sitä nopeammin realisoituvat sen seurauksena sekä kaupungille, että yhtiölle syntyvät suorat ja epäsuorat yhteiskuntataloudelliset vaikutukset. Särkänniemi Oy pääsee kehittämään aluetta liiketoimintastrategiansa mukaisesti, kasvattamaan kävijämääriään ja liikevaihtoaan ja kaupunki puolestaan hyötyy elämyselinkeinosektorin kasvusta, keskustan kävijöiden määrän lisääntymisestä, uusista työpaikoista sekä verotulojen kasvusta. Kävijämäärien kasvamisen lisäksi merkittäviä vaikutuksia ovat myös elämysalueen vierailijoiden viipymän pidentyminen ja yöpymisten lisääntyminen Tampereella sekä alueen aktiivisen kauden piteneminen ja muuttuminen vahvemmin ympärivuotiseksi. Yhtiön tilaaman yhteiskuntataloudellisten vaikutusten arvion mukaan alueen kehittämisen kumulatiiviset vaikutukset Tampereelle ja seutukunnalle vuoteen 2030 mennessä ovat 1 126 milj. euron taloudellisen toiminnan lisäys, noin 24 milj. euron verotulojen lisäys, pysyvän liiketoiminnan työllisyysvaikutus noin 780 henkilötyövuotta ja rakentamisen 2 235 henkilötyövuoden vaikutus.

Yhtiön johto esittelee kokouksessa hankekokonaisuuden.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Tero Tenhunen, Virpi Ekholm, Teppo Rantanen, Tampereen Särkänniemi Oy

Liitteet

- 1 Khkoja 28.9.2021 Tampereen Särkänniemi Oy, kirje kaupungille 21.9.2021
- 2 Khkoja 28.9.2021 Särkänniemi 2025
- 3 Khkoja 28.9.2021 Särkänniemen alueen kehittämisen vaikutukset, loppuraportti KPMG

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 99

Tampereen kaupungin merkittävien tytäryhteisöjen talouskatsaus 1-8/2021

TRE:4391/02.02.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Janne Salonen, puh. 040 560 0702, controller Sami Suojanen, puh. 040 801 6656 ja controller Ville Taivassalo, puh. 041 730 5437, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin merkittävien tytäryhteisöjen talouskatsaus 1-8 /2021 merkitään tiedoksi.

Perustelut

Kaupungin merkittävimmiltä tytäryhteisöiltä on kerätty tunnusluvut elokuun lopun tilanteesta osaksi Tampereen toiminnan ja talouden katsausta 8/2021.

Covid-19-pandemian vaikutus näkyy edelleen osan yhtiöistä luvuissa, vaikka tilanne onkin jo lähtenyt kehittymään positiiviseen suuntaan. Muutoin yhtiöiden toiminta on jatkunut lähes ennallaan tai pandemian aiheuttamat menetykset on pystytty korvaamaan erilaisilla toimenpiteillä ja uusilla toimintamalleilla. Raportoitavien yhtiöiden nettotulosennuste kuluvalle vuodelle on yhteensä 36,7 milj. euroa, kun viime vuoden tilinpäätöksen luku oli 36,4 milj. euroa. Koronatilanteen kehitys ja Tampereen Sähkölaitos -konsernille tärkeiden markkinoiden muutokset voivat johtaa merkittäviin poikkeamiin ennusteesta.

Investointitaso on edelleen korkealla tasolla varsinkin erilaisessa rakentamisessa. Vilkaan rakentamisen ansiosta esimerkiksi Tampereen Tilapalvelut Oy:n koko vuoden liikevaihto on noin 15 prosentin kasvussa noin 158 milj. euroon, mutta tuloksen arvioidaan hieman laskevan kaupungin palvelusopimuksessa määritellyn tehostamisen takia.

Muista konsernin merkittävistä yhtiöistä voidaan todeta, että Pirkanmaan Voimia Oy:n myynti on palautunut koronaepidemiaa edeltäneelle tasolle ja yhtiön tulos asettuu budjetoituun noin 0,4 milj. euroon.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampere-talo Oy:n koko vuoden liikevaihtoennuste on parantunut 14,0 milj. euroon huhtikuun 8,5 milj. eurosta ja koko vuoden tulosennuste -0,1 milj. euroon huhtikuun -0,7 milj. eurosta. Tampereen Särkänniemi Oy:n koko vuoden liikevaihtoennuste on parantunut 17,6 milj. euroon huhtikuun 17,4 milj. eurosta ja koko vuoden tulosennuste huhtikuun nollassolta 0,1 milj. euroon. Tampereen Vuokra-asunnot Oy:n liikevaihtoennuste (22,4 milj. euroa) ja etenkin nettotulosennuste (4,1 milj. euroa) ovat kehittyneet selvästi huhtikuun tilanteen mukaan ennustettua parempaan suuntaan.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Janne Salonen, Sami Suojanen, Ville Taivassalo

Liitteet

1 Khkoja 28.9.2021 Konsernikatsaus 1-8_2021

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 100

Tampereen kaupungin liikelaitoksille ja tytäryhtiöille asetettavat toiminnan ja talouden tavoitteet vuodelle 2022

TRE:6388/02.02.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen kaupungin liikelaitoksille ja tytäryhtiöille asetettavat toiminnan ja talouden tavoitteet vuodelle 2022 hyväksytään vuoden 2022 talousarvion jatkovalmistelun pohjaksi.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin liikelaitoksille ja tytäryhtiöille asetettavat toiminnan ja talouden tavoitteet vuodelle 2022 hyväksytään vuoden 2022 talousarvion jatkovalmistelun pohjaksi.

Kokouskäsittely

Esittelijä konsernijohtaja Juha Yli-Rajala muutti esityksensä liitteen tietoja seuraavaksi:

"Sähkölaitoksen vuoden 2022 mittarin tavoitteeksi muutetaan 20,8."

"Tampereen Tilapalvelut Oy:n tavoitteista poistetaan toinen asiakastyytyväisyyttä koskeva kahteen kertaan merkitty tavoite."

Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Perustelut

Kaupunkistrategiaa toteutetaan valtuustokauden tavoitteista johdetuilla talousarvion vuotuisilla tavoitteilla. Nämä ovat kuntalain tarkoittamia valtuustoon nähden sitovia toiminnan ja talouden tavoitteita. Tavoitteiden toteutumista raportoidaan kolme kertaa vuodessa kaupungin johtoryhmälle, kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle. Muita kaupunkistrategian mittareita seurataan kerran vuodessa koko vuotta koskevassa strategiaraportissa. Talousarviossa asetetaan sitovia toiminnallisia tavoitteita myös liikelaitoksille, joita Tampereella on kaksi: Tampereen Vesi Liikelaitos ja Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupunkikonserniin kuuluu 54 tytäryhteisöä, joista talousarvion tavoitteita esitetään asetettavaksi 12 suurimmalle yhtiölle tai muutoin omistajaintressin kannalta merkittävillä yhtiöillä. Valtuuston päättämät tavoitteet ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Tavoitteet eivät kuitenkaan oikeudellisesti sido tytäryhteisöjä, vaan tavoiteasettelu on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Liikelaitoksille asetettavat tavoitteet ovat luonteeltaan toiminnallisia, sillä liikelaitosten talousarvio hyväksytään niiden johtokunnassa, joka esittää sen edelleen valtuustolle. Liikelaitoksille esitetään asetettavaksi yksi yhteinen toiminnallinen tavoite sekä kummallekin liikelaitokselle niiden omaa toimintaa koskevia toiminnan ja talouden tavoitteita.

Vuodelle 2022 tytäryhtiöille asetetut tavoitteet koskevat yhtiöiden taloutta, talouden tunnuslukuja ja toimintaa, kuten esimerkiksi kehittämishankkeita, jotka nähdään kaupunkiomistajan näkökulmasta merkittävänä. Eri toimialoja koskevia tavoitteita on pyritty yhdenmukaistamaan. Samoin tavoitteista on pyritty tekemään entistä konkreettisempia ja mitattavampia. Omistajaohjausyksikkö on huomionnut tavoitteissa myös palvelualueiden johdon näkemykset ja yhtiöiden johdon kommentit.

Vuodelle 2022 tavoitteiden määrää on vähennetty. Niitä ei ole kaikille samoille yhtiöille kuin aiemmin ja myös yhtiökohtaisten tavoitteiden määrää on karsittu. In-house-yhtiöiden osalla tulee huomioida myös se, että toiminnan kehittämistä koskevia tavoitteita sisältyy kaupungin kanssa solmittuihin palvelusopimuksiin. Säätiöille esitetään asetettavaksi vain koko konsernille yhteinen kestävä kehityksen tavoite. Säätiön hallitus saa kuitenkin toteuttaa vain sääntöjen mukaista toimintaa ja tarkoituksperiä, joten säätiökohtaisista toiminnan tavoitteista esitetään luovuttavan. Tavoitteista on tehty aiempaa mitattavampia vaikuttavuuden, toteutumisen ja raportoinnin helpottamiseksi. Esimerkiksi tarkastuslautakunta on raporteissaan huomauttanut eräiden aiempien tavoitteiden mittaamisen haasteellisuudesta.

Osinkotavoitteet on allokoitu yhtiöille siten, että talousarviovalmistelussa suunnitellut osinkotulot olisivat ensi keväänä mahdollisia. Osinkotavoitteessa on otettu huomioon myös yhtiöiden osingonmaksuvara suurten investointien tai koronaviruksen aiheuttaman tulosheikennyksen puristuksessa.

Kaupunkiympäristön palvelualueelle sijoittuva kestävä kaupunki -yksikkö vastaa kaupungin kestäväan kehitykseen ja ympäristövastuuseen liittyvistä asioista. Kaikille tytäryhtiöille ja säätiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen kestävä kehityksen tavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuustiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Kestävä Tampere 2030 -ohjelman tiekarttaa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto päättää tytäryhtiöiden tavoitteista vuoden 2022 talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Sami Suojanen, Jukka Männikkö

Liitteet

1 Alustavat tavoitteet 2022, kokouksessa 28.09.21 päivitetty versio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 101

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisen lähtökohdat

TRE:6295/14.02.00/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Ville Taivassalo, puh. 041 730 5437 ja joukkoliikennejohtaja
Mika Periviita, puh. 050 326 7007, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen
lähtökohdat merkitään tiedoksi.

Selvitystä ei aloiteta vielä, vaan asia tuodaan konsernijaoston linjattavaksi
uudelleen myöhemmin, kun joukkoliikennekokonaisuuden tulevaisuuden
organisoitumisesta on tarkempaa tietoa ja allianssimallin toimivuudesta
on saatu enemmän kokemuksia.

Perustelut

Konsernijaoston 31.8.2021 § 81 hyväksymään työohjelmaan sisältyy
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen
lähtökohdista päättäminen. Omistajaohjauyksikkö on valmistellut asiaa
yhdessä joukkoliikenteen tilaajan ja Tampereen Kaupunkiliikenne
Liikelaitoksen johdon kanssa.

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos (TKL) on kuntalain 9 luvun
mukainen kunnallinen liikelaitos. Liikelaitoksen toiminta-ajatuksena on
tuottaa korkealuokkaisia paikallisia joukkoliikennepalveluja kestävän
kehityksen mukaisesti, joustavasti, taloudellisesti ja turvallisesti. TKL:n
käytännössä ainoa sopimusasiakas on Tampereen kaupunki ja sen
tilaajayksikkö (Nysse), jolle liikelaitos tuottaa tilauksen mukaisia
liikennöintipalveluita. Liikelaitoksen palveluksessa on tällä hetkellä 318
henkilöä, joista kahdeksan määräaikaisia. TKL:n liikevaihto vuonna 2020
oli 27,1 milj. euroa ja liikeylijäämä 0,37 milj. euroa. Taseen loppusumma
31.12.2020 oli 40,0 milj. euroa. Liikelaitoksella on parhaillaan käytössä
118 linja-autoa, joista neljä kappaletta leasingrahoitteista sähköbussia.
Lisäksi liikelaitos omistaa 14 linja-autoa, jotka eivät ole liikennekäytössä
vaan toimivat tarvittaessa varakalustona. Syyskuun 2021 tilanteessa
päivittäin liikenteeseen sitoutuvien linja-autojen maksimimäärä on 91.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Liikelaitoksen yhtiöittämisen selvittäminen on laaja työkokonaisuus. Kaupungin aiempien liikelaitosten yhtiöittämisselvitysten kokemusten pohjalta voidaan arvioida, että selvitysvaihe kestää asiaan liittyvä päätöksenteko huomioiden kokonaisuudessaan 1-2 vuotta. Tämän jälkeinen käytännön yhtiöittämisvalmistelu ja toteutus kestää tyypillisesti 6-12 kuukautta.

Tampereen kaupunki on yhtiöittänyt viimeisen reilun vuosikymmenen aikana suurimman osan liikelaitoksistaan (Tampereen Sähkölaitos, Tullinkulman Työterveys, Tampereen Logistiikka, Tampereen Tilakeskus, Tampereen Voimia, Tampereen Infra). Edellisten lisäksi Tampereen Tietotekniikkakeskus Liikelaitoksen toiminta ulkoistettiin ja liikelaitos lakkautettiin vuonna 2011. Yhtiöittämiset ovat onnistuneet hyvin, vaikka tuloksissa on luonnollisesti vaihtelua ja osaa yhtiöittämisistä on ennen aikaista arvioida.

Tällä hetkellä liikelaitoksena toimii TKL:n lisäksi Tampereen Vesi, jonka yhtiöittämisselvitys on käynnissä valtuuston vuodelle 2021 asettaman tavoitteen mukaisesti. Viimeisin Vettä koskeva tilannekatsaus käsiteltiin konsernijaostossa 18.5.2021 § 47.

Omistajaohjauksyksikön käsityksen mukaan TKL:n toiminnan organisoinnille on olemassa kaksi mahdollista vaihtoehtoa: 1) Liikelaitosmalli osana kaupunkia ja sisäinen yhteistyö joukkoliikenteen tilaajayksikön kanssa tai 2) Yhtiöittäminen (in-house) ja siihen liittyvä sopimus pohjainen yhteistyö tilaajan kanssa. Markkinaehtoisuuden yhtiön perustaminen ei ole voimassa olevien omistajaohjauksen periaatteiden mukaista.

Joukkoliikenteen tilaaja ja TKL ovat toimineet 1.1.2021 alkaen allianssimallilla. Aikaisempi sopimusmalli noudatteli rakenteeltaan ja sisällöltään mahdollisimman paljon kilpailuttamalla hankitun liikenteen sopimuksia. Siinä saavutetun kustannustehokkuuden vastapainoksi sopimus johti tilaajan ja tuottajan tarpeettomaan vastakkainasetteluun ja tuotannon laadunohjauksen haasteisiin. Allianssimallin tavoitteena on säilyttää saavutettu kustannustehokkuus parantaen samalla tuotannon laatua ja yhteistyötä. Tilaaja ja TKL toivovatkin yhteiselle kehittämiselle hieman lisää aikaa ennen yhtiöittämisselvityksen käynnistämistä.

TKL:n toiminta on kehittynyt viimeisen vuosikymmenen aikana merkittävästi ja esimerkiksi Tampereen Infralta suoritettujen linja-autojen korjaus- ja huoltotoiminnan siirtäminen TKL:n vastuulle vuonna 2018 toi liikelaitokselle lisää työkaluja toimintansa kehittämiseen. Myös liikelaitoksen tilakysymykset ovat akuutissa vaiheessa, sillä puhtaan energian käyttövaatimukset huomioiva varikkotoimintojen suunnittelu- ja toteutusratkaisu edellyttävät investointeja ja mahdollisesti toimintamallin muutoksia.

TKL:n yhtiöittämiselle ei ole taustalla ulkoista, esim. lainsäädännöstä seuraavaa pakottavaa tarvetta (yhtiöittämisselvoitetta), koska esimerkiksi liikelaitoksella ei käytännössä ole ulkopuolista liikevaihtoa. Yhtiöittämisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

selvittäminen olisi siis luonteeltaan tavanomaista toiminnan kehittämisen arviointia, joka olisi tosin luontevaa jatkoa viime vuosikymmenen kehitystyölle konsernissa. Mikäli yhtiöittäminen päätetään selvittää, tulee suorittaa tyypillinen vertailu yhtiövaihtoehdon ja liikelaitoksen välillä eri näkökulmista (edut, haitat, mahdollisuudet, uhat) mm. talous, strategia, kilpailukyky, henkilöstö, riskienhallinta huomioiden.

Siinä tapauksessa, että TKL:n yhtiöittämistä ryhdytään selvittämään, noudatetaan osana asian valmistelua lakia työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa. Asia tulee mm. käsiteltäväksi kaupungin yhteistoimintaryhmässä ja Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhteistoimintaryhmässä.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Mika Periviita, Juha-Pekka Häyrynen, Pekka Pirhonen, Jaana Villilä-Vakkilainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 102

Omistajan ennakkokanta Tullinkulman Työterveys Oy:n liiketoiminnan jakautumiseen kahteen yhtiöön

TRE:5913/02.02.01/2018

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Sami Suojanen, puh. 040 801 6656, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Konserniohjeen mukaisena omistajan ennakkokantana Tullinkulman Työterveys Oy:n jakautuminen kahteen yhtiöön hyväksytään niin, että in-house-liiketoiminta jatkuu emoyhtiössä ja markkinaliiketoiminta siirtyy perustettavaan tytäryhtiöön.

Yhtiön hallitusta kehoitetaan ajoittamaan jakautuminen siten kuin se on yhtiön kannalta tarkoituksenmukaista.

Päätös annetaan kuntalain 46 §:n tarkoittamana ohjeena kaupungin edustajalle yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa.

Kokouskäsitely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Tullinkulman Työterveys Oy:n toimitusjohtaja Tiina Surakalle ja hallituksen puheenjohtaja Kari-Matti Hiltuselle.

He olivat läsnä asiantuntijoina kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa asian käsittelyn jälkeen.

Controller Sami Suojanen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Perustelut

Tullinkulman Työterveys Oy (Pirte) on Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin omistama työterveyspalveluita tuottava yhtiö. Tampereen omistuksessa on 75,2 prosenttia yhtiön osakkeista. Yhtiö on hankintalain tarkoittama omistajiensa sidosyksikkö eli ns. in-house-yhtiö.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tullinkulman Työterveys Oy on perustettu vuonna 2015. Sillä on noin 38 000 henkilöasiakasta, joista yli puolet työskentelee yhtiön omistajien palveluksessa. Omistaja-asiakkaiden lisäksi Tullinkulman Työterveys Oy:n tuottaa työterveyspalveluita muille yrityksille ja yhteisöille, joita sen asiakkaana on noin 1 800.

Vuonna 2020 yhtiön liikevaihto oli 23,1 milj. euroa ja tilikauden tulos 0,57 milj. euroa. Hankintalain mukaan julkisesti omistetun in-house-yhtiön markkinaehtoisen toiminnan osuus yhtiön vuotuisesta liikevaihdosta voi olla enintään viisi prosenttia ja 500 000 euroa. Sosiaali- ja terveystyöterveyspalveluja koskeva siirtymäkausi on voimassa vuoden 2021 loppuun asti. Vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan Tullinkulman Työterveys Oy:n markkinaehtoisen liiketoiminnan liikevaihto oli 2,5 milj. euroa ja yhtiö joutuu sopeuttamaan markkinaehtoista liiketoimintaansa rajojen kiristymisen takia.

Sopeutus on mahdollista toteuttaa usealla eri tavalla. Se voidaan tehdä mm. markkinaehtoisesta liiketoiminnasta luopumalla, koko yhtiön myynnillä, muuttamalla yhtiö kokonaan markkinaehtoiseksi toimijaksi tai jakamalla yhtiö kahteen yhtiöön, joista toinen toimii in-house-yhtiönä ja toinen markkinaehtoisena ns. out-house-yhtiönä.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on käsitellyt Tampereen kaupungin työterveyspalveluiden hankkimista ja Tullinkulman Työterveys Oy:n toimintamuotoa 18.9.2018 § 125, 31.10.2018 § 148, 27.8.2019 § 100, 7.4.2020 § 33 ja 22.6.2021 § 61.

Yhtiön tulevaisuuden toimintamallia on valmisteltu niin, että Tullinkulman Työterveys Oy:n jakautuu kahdeksi yhtiöksi. Yhtiöistä toinen keskittyy omistajien palveluiden tuottamiseen (in-house) ja toinen markkinaehtoiseen toimintaan (out-house).

Tullinkulman Työterveys Oy jakaminen in-house- ja out-house-yhtiöön antaisi omistajille edelleen mahdollisuuden vaikuttaa omien palveluidensa sisältöön, hankintaan ja esimerkiksi kiinteän hinnoittelun laajentamiseen. Palvelut tuottaisi vakiintunut tuottaja, joka tuntee omistajiensa tarpeet ja toimintaympäristöt. Hoitosuhteet säilyisivät katkeamattomina. Yhtiön hallitusta ja johtoa on pyydetty valmistautumaan jakautumismallin toteutukseen, mikäli omistajat siihen päätyvät.

Jakamismallissa vähäriskisimmäksi mm. sote-uudistuksen näkökulmasta on todettu vaihtoehto, jossa nykyisten omistajien omistama in-house-yhtiö toimii emoyhtiönä ja markkinayhtiö sen sataprosenttisesti omistamana tytäryhtiönä. Kokouksessaan 22.6.2021 konsernijaosto ohjeisti keskittymään tähän vaihtoehtoon.

Jakaminen voidaan ratkaista usealla tavalla. Yhtiön ja omistajaohjauksen valmistelussa pisimmälle on viety vaihtoehtoa, jossa nykyinen Tullinkulman Työterveys Oy perustaa uuden yhtiön, jonka se omistaa kokonaan. Markkinaliiketoiminta siirtyisi uuteen perustettavaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

tytäryhtiöön ja Tullinkulman Työterveys Oy harjoittaisi jatkossa omistaja-asiakkaiden palvelemiseen keskittyvää in-house-liiketoimintaa. In-house-liiketoiminnan asiakkaita olisivat myös omistajien muut in-house-yhtiöt.

Out-house-toiminnan luovuttaminen markkinayhtiölle voi tapahtua kauppana käyvin arvoihin. Kauppa olisi emoyhtiölle tuloverotuksessa veronalainen luovutus. Vaihtoehtoisesti out-house-toiminnan luovuttaminen voisi tapahtua pääomasijoituksena (apporttina) markkinayhtiölle. Myös pääomasijoituksena tapahtuva luovutus on luovuttajalle tuloverotuksessa oletusarvoisesti veronalainen. Luovutuksen kohteena oleva omaisuus sekä mahdollinen liikearvo arvostetaan tällöin käypään arvoon luovuttajan (in-house-yhtiö) tuloverotuksessa.

Poikkeuksena luovuttajalle veronalaiseen pääomasijoitukseen on veroneutraali liiketoimintasiirto. Liiketoimintasiirrolla tarkoitetaan järjestelyä, jossa osakeyhtiö luovuttaa liiketoimintakokonaisuutensa kohdistuvat varat, siirrettäviin varoihin kohdistuvat velat ja siirrettävään toimintaan liittyvät varaukset siirrettävää toimintaa jatkavalle osakeyhtiölle. Vastikkeeksi siirtävä yhtiö saa vastaanottavan yhtiön osakkeita. Osakkeiden merkintähinta on liiketoimintakokonaisuuden muodostama nettoapportti.

Liiketoimintasiirrossa pääomasijoitus ei realisoitu luovuttajalle veroseuraamuksia tuloverotuksessa. Veroneutraalissa liiketoimintasiirrossa on useita edellytyksiä, joista yleensä tulkinnallisesti on vaatimus siitä, että luovutuksen kohteena olevan kokonaisuuden on oltava liiketoimintakokonaisuus siihen kuuluvine varoineen ja velkoineen.

Tullinkulman Työterveys aikoo hakea verottajalta ennakkoratkaisua veroneutraalista liiketoimintasiirrosta. Ensisijaisesti liiketoimintakokonaisuuden luovuttamista Tullinkulman Työterveys Oy:stä sen tytäryhtiölle tavoitellaan pääomasijoituksena, joka olisi verotuksellisesti veroneutraali liiketoimintasiirto. Toissijaisesti luovutus tapahtuisi verollisena luovutuksena Tullinkulman Työterveys Oy:n tytäryhtiölle.

Hakemuksen valmistelu on käynnissä ja se on määrä jättää syksyn aikana. Ennakkoratkaisun arvioitu käsittelyaika on 6-8 viikkoa.

In-house-yhtiön liikevaihto olisi jatkossa noin 17 milj. euroa ja markkinaliiketoiminnan 5,5 milj. euroa. In-house-yhtiön palveluksessa olisi noin 180 henkilöä ja markkinayhtiön palveluksessa 45 henkilöä.

Yhtiön johto on arvioinut, että ensimmäisenä vuonna in-house-yhtiön liiketoiminta olisi tappiollista noin 0,5 milj. euroa ja out-house-yhtiö yltäisi noin nollatulokseen mm. yhtiöiden jakamiseen ja uuteen organisoitumiseen liittyvien lisäkulojen takia. In-house-toiminnan kannattavuus on haastavaa myös tulevana vuosina ja paineita omistaja-asiakkaiden, varsinkin Tampereen kaupungin palvelumaksujen korotuksiin on olemassa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Markkinaliiketoiminta on kannattavaa jo nykyisillä asiakkuuksilla ja yhtiön johto odottaa liiketoiminnan kasvavan mm. siksi, että nykyisin yhtiö ei voi ottaa asiakkaikseen kaikkia halukkaita tai osallistua kilpailutuksiin hankintalain rajoitusten takia. Toisaalta markkinatoimijana yhtiön pitää pystyä vastaamaan markkinoiden kilpailuun ja osoittamaan taloudellisen ja laadullisen kilpailukykyä. Out-house-yhtiöltä voidaan odottaa osinkoja emoyhtiölle vuoden 2023 tai 2024 tuloksesta alkaen.

In-house-yhtiön taseen loppusumma on arviolta noin 3,1 milj. euroa ja out-house-yhtiön 1,1 milj. euroa. Tämänhetkisen käsityksen mukaan yhtiöiden jakaminen ei tarvitse pääomasijoitusta omistajilta.

Yhtiön henkilöstö on pitkään odottanut päätöstä tulevasta toimintamuodosta. Tullinkulman Työterveys Oy on valmistautunut jakautumiseen käymällä keskusteluja henkilöstön kanssa, simuloimalla toimintaa kahtena yhtiönä asiakassegmentaatioon perustuen sekä varmistamalla hankintalain mukaisia yhteistyön malleja ja arvioimalla hyvinvointialueen vaikutuksia. Tavoitteena on, että uusi toimintamalli voidaan ottaa käyttöön 1.1.2022 tai mahdollisimman pian tämän jälkeen.

Tullinkulman Työterveys Oy:n vähemmistöomistaja Pirkanmaan sairaanhoitopiiri pitää mahdollisena yhtiön jakamista edellä kuvatulla tavalla.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Sami Suojanen

Liitteet

1 Khkoja 28.9.2021 Tullinkulman Työterveys Oy, Tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.-31.12.2020

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 103

Tampereen Tilapalvelut Oy:n yhtiöjärjestyksen muutos ja osakassopimuksen hyväksyminen

TRE:5998/00.03.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Sami Suojanen, puh. 040 801 6656, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen Tilapalvelut Oy:n uusi yhtiöjärjestys hyväksytään.

Tampereen Tilapalvelut Oy:n osakassopimus hyväksytään.

Tampereen Tilapalvelut Oy:n osakkeiden määrän lisääminen ns.
splittauksella 100 osakkeesta 1 000 osakkeeseen hyväksytään.

Tampereen kaupungin omistaman 20 Tampereen Tilapalvelut Oy:n
osakkeen myyminen yhtiölle itselleen osakkeiden substanssiarvolla 3 584
euroa osakkeelta yhteensä 71 680 euroa hyväksytään.

Tampereen Tilapalvelut Oy:n suunnatun osakeannin järjestäminen uusille
osakkaille perusteluissa kuvatulla tavalla hyväksytään.

Päätös annetaan kuntalain 46 §:n tarkoittamana ohjeena kaupungin
edustajalle yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen Tilapalvelut Oy:n uusi yhtiöjärjestys hyväksytään.

Tampereen Tilapalvelut Oy:n osakassopimus hyväksytään.

Tampereen Tilapalvelut Oy:n osakkeiden määrän lisääminen ns.
splittauksella 100 osakkeesta 1 000 osakkeeseen hyväksytään.

Tampereen kaupungin omistaman 20 Tampereen Tilapalvelut Oy:n
osakkeen myyminen yhtiölle itselleen osakkeiden substanssiarvolla 3 584
euroa osakkeelta yhteensä 71 680 euroa hyväksytään.

Tampereen Tilapalvelut Oy:n suunnatun osakeannin järjestäminen uusille
osakkaille perusteluissa kuvatulla tavalla hyväksytään.

Päätös annetaan kuntalain 46 §:n tarkoittamana ohjeena kaupungin
edustajalle yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Kokouskäsitely

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Esittelijä konsernijohtaja Juha Yli-Rajala muutti ehdotuksensa perusteluja seuraavasti:

"Perustelujen 4. kappaleen toiseksi viimeinen virke muutetaan seuraavaksi: Kiinnostuneet kunnat ovat ilmaisseet halunsa tulla yhtiön osakkaiksi."

Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Perustelut

Tampereen Tilapalvelut Oy on Tampereen kaupungin vuonna 2017 perustama yhtiö, joka tuottaa rakennushankepalveluja ja kiinteistöjen ylläpitopalveluja Pirkanmaalla. Yhtiö on sataprosenttisesti Tampereen kaupungin omistama in-house-yhtiö, joka tehtävänä on huolehtia rakennuksista niiden koko elinkaaren ajan suunnittelusta ylläpitoon.

Vuonna 2020 Tampereen Tilapalvelut Oy:n liikevaihto oli 137,8 milj. euroa ja nettotulos 1,3 milj. euroa. Tuloksestaan yhtiö maksoi kaupungille osinkoa 0,65 milj. euroa.

Tampereen Tilapalvelut Oy syntyi Tampereen Tilakeskus Liikelaitoksen yhtiöittämisellä valtuuston päätöksellä 2.10.2017 § 270. Tuolloin yhtenä yhtiöittämisen hyötynä mainittiin mahdollisuus seudullisen yhteistyön lisäämiseen. Perustamisen yhteydessä hyväksytyn liiketoimintasuunnitelman mukaan yhtiön asiakkaita ovat Tampereen kaupunki ja sen in-house-asetmassa olevat tytäryhtiöt. Liiketoimintasuunnitelman mukaan potentiaalisena asiakaskuntana pidetään Tampereen kaupungin naapurikuntia ja Pirkanmaan maakunnassa sijaitsevia kuntia sekä tulevaa maakuntaa, sen yhtiöitä ja mahdollisesti muita maakunnallisia toimijoita.

Kaupungin omistajaohjauksen ja yhtiön johdon välisessä omistajakeskustelussa keväällä 2021 tuli esiin, että yhtiön toiminta on herättänyt mielenkiintoa sekä kaupungin omistamissa yhtiöissä sekä naapurikunnissa ja -kaupungeissa. Kiinnostuneet ovat ilmaisseet halunsa tulla yhtiön osakkaiksi. Mahdolliset uudet osakkaat eivät muuttaisi Tampereen Tilapalvelut Oy:n asemaa in-house-yhtiönä.

Uusien pienosakkaiden mukaantulo vaatii muutoksia Tampereen Tilapalvelut Oy:n yhtiöjärjestykseen mm. lunastuspykälien osalta. Yhtiöjärjestyksestä on määrä muuttaa konsernijaoston 23.3.2021 § 16 hyväksymän in-house-yhtiöille tarkoitetun yhtiöjärjestyksellisen mukaiseksi. Nykyisen yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituksessa on 5-7 jäsentä, ehdotetun yhtiöjärjestyksen mukaan 3-9 jäsentä. Yhtiön hallituksessa on ollut kuusi Tampereen kaupungin nimeämää jäsentä ja yksi henkilöstön nimeämä jäsen. Kokonaan uusia kirjauksia uudessa yhtiöjärjestyksessä ovat omistajaohjausta koskeva pykälä samoin kuin lunastusta koskevat lausekkeet.

Lisäksi omistajien on tarkoituksenmukaista laatia osakassopimus, jonka myös yhtiö allekirjoittaa. Yhtiön on tarkoitus jatkaa omistajiensa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

sidosyksikkönä, eli ns. in-house-yhtiönä ja näin mahdollistaa omistajien tehokas palvelu suorahankinnoin. Omistajien ja yhtiön osakassopimus noudattaa laajemmin omistetuille in-house-yhtiöille laadittua mallia. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397 /2016) mukaan sidosyksikköaseman osalta edellytyksenä on mm. että hankintayksikkö yksin tai muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa. Määräysvalta ilmenee ensisijaisesti omistuksen kautta, mutta kovin pienissä mikro-osakkuuksissa se ei yksin ole riittävää, joten hankintayksiköllä tulee olla muu riittävä vaikutusmahdollisuus sidosyksikön toimintaan ja sen ohjaamiseen.

Uusien pienomistajien omistusosuus muodostuu pieneksi ja näin ollen vaikutusvalta yhtiökokouksessa olisi marginaalinen. Pienomistajien vaikutusvaltaa on pyritty lisäämään antamalla pienomistajille yksi yhteinen hallituspaikka ja sopimalla osakaskokouksesta, jolla olisi oikeus vaikuttaa yhtiötä koskeviin tärkeisiin päätöksiin. Osakaskokouksessa jäsenenä olisivat kaikki omistajat ja se käsittelisi yhtiön strategiset ja merkitykselliset asiat sekä muodostaisi niistä kannan tiedoksi hallituksen ja yhtiökokouksen varsinaisille päätöksille. Lisäksi osakaskokouksella olisi tietojensaantioikeus hallitukselta, jotta se voisi käyttää vaikutusvaltaa yhtiöön. Hallituspaikkojen antamisella ja osakaskokouksen perustamisella pyritään siihen, että pienomistajat saavat hankintalain mukaisen riittävän vaikutusvallan yhtiöön.

Strategisesti ja in-house-yhtiön kasvustrategian toteuttamisen näkökulmasta osakaspuhjan laajentaminen luo yhtiölle monenlaisia mahdollisuuksia kehittää ja skaalata toimintaansa. Yhtiön tulevien investointien kannalta ja toiminnan skaalaetujen varmistamiseksi laajempi omistajapohja takaisi in-house-yhtiössä edullisemmat hinnat kaikille omistaja-asiakkaille. Ratkaisu on strategisesti tärkeä.

Tampereen Tilapalvelut Oy:llä on nykyisin 100 osaketta, jotka Tampereen kaupunki omistaa. Osana yhtiön omistuspohjan laajentamista yhtiön osakemäärää lisättäisiin osakkeiden jakamisella eli ns. splittauksella. Osakemäärää olisi tarkoitus nostaa 1000 osakkeeseen. Splittaus tapahtuisi suhteeseen 1:10:een eli yhdellä vanhalla osakkeella saa kymmenen uutta osaketta. Splittaus ei suoraan vaikuttaisi kaupungin omistusosuuteen, mutta omistus jakautuu vain useampaan osakkeeseen.

Uusien osakkaiden hankkimiseksi joko Tampereen kaupunki myisi osakkeita suoraan uusille osakkaille tai kaupunki myisi muutamia osakkeita yhtiölle, joka puolestaan myisi osakkeita eli järjestäisi suunnatun annin uusille osakkaille. Suunnatun annin järjestämisestä päättää yhtiökokous, jossa Tampereen kaupunki omistajana valtuuttaisi yhtiön hallituksen toteuttamaan suunnatun osakeannin. Tampereen Tilapalvelut Oy on valmis ostamaan splittauksen jälkeen 20 omaa osakettaan osakkeen substanssiarvolla (yhtiön varat-velat). Nämä osakkeet vastaavat kahden prosentin omistusta eli Tampereen kaupungilla olisi jatkossa 98 prosentin omistusosuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Edellä kuvattua yhtiölle myytävien osakkeiden vaihtoehtoa on käytetty mm. Tampereen kaupungin tytäryhtiössä Pirkanmaan Voimia Oy:ssä, jossa yhtiön omistajiin kuuluva Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on myynyt yhtiölle osakkeita osakaspohjan laajentamista varten.

Osana osakkeiden splittausta ja myyntiä Tampereen Tilapalvelut Oy:n hallitus on ilmoittanut, että yhtiö on halukas maksamaan kaupungille takaisin yrityksen perustamisvaiheessa kaupungin tekemän miljoonan euron SVOP-sijoituksen. Yhtiön oma pääoma vuoden 2020 tilinpäätöksessä oli 4,4 milj. euroa ja sillä on 6-7 milj. euron kassavarat. Tämä perusteella voidaan arvioida, että SVOP-sijoituksen palautus ei uhkaa yhtiön omavaraisuutta, eikä maksuvalmiutta. SVOP-sijoituksen palautuksen jälkeen yhtiön substanssiarvo on 3 584 114 euroa (vuoden 2020 tilinpäätöstilanne). Tästä laskettuna yhden osakkeen hinnaksi tulee 3 584 euroa ja 20 osakkeen myynnin hinta yhtiölle on 71 680 euroa.

Yhtiön osakaspohjan laajentaminen hyödyttäisi Tampereen kaupunkia kustannusten kasvua hillitsevästi, koska yhtiö saisi lisää jakajia kiinteisiin kustannuksiin, toiminnan volyyymi kasvaisi ja sitä kautta olisi saavutettavissa alhaisemmat yksikkökustannukset. Lisäksi uusien asiakkuuksien kautta yhtiölle ja sen henkilöstölle voisi olla tarjolla lisää monipuolisia työtehtäviä.

Lausunnot

Lakimies Jyri Nuojua:

Lakiyksiköllä ei ole huomauttamista.

Tiedoksi

Petri Mölsä/Tampereen Tilapalvelut Oy, Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Jyri Nuojua

Liitteet

- 1 Tampereen Tilapalvelut Oy, uusi yhtiöjärjestys
- 2 Tampereen Tilapalvelut Oy, osakassopimus
- 3 Tampereen Tilapalvelut Oy, nykyinen yhtiöjärjestys

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 104

Tampereen Infra Oy:n yhtiöjärjestyksen muutos ja osakassopimuksen hyväksyminen

TRE:6379/00.03.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Janne Salonen, puh. 040 560 0702, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen Infra Oy:n uusi yhtiöjärjestys hyväksytään

Tampereen Infra Oy:n osakassopimus hyväksytään.

Tampereen Infra Oy:n osakkeiden määrän lisääminen ns. splittauksella 100 osakkeesta 1 000 osakkeeseen hyväksytään.

Tampereen kaupungin omistaman 20 Tampereen Infra Oy:n osakkeen myyminen yhtiölle itselleen osakkeiden substanssiarvolla 1 975,05 euroa osakkeelta yhteensä 39 501,02 euroa hyväksytään.

Tampereen Infra Oy:n hallitus päättää yhtiön ostaman 20 osakkeen myynnistä pienosakkaille.

Päätös annetaan yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Perustelut

Tampereen Infra Oy (myöhemmin yhtiö) aloitti toimintansa yhtiönä 1.1.2020. Yhtiö tuottaa infrarakentamis-, infrakunnossapito-, kalusto-, mittaus- ja asiantuntijapalveluja Pirkanmaalla. Yhtiö on sataprosenttisesti Tampereen kaupungin omistama in-house-yhtiö.

Vuonna 2020 yhtiön liikevaihto oli 53,5 milj. euroa ja tilikauden voitto 1,0 milj. euroa. Yhtiölle on luotu strategia vuonna 2020. Strategiassa on tunnistettu kasvumahdollisuuksia osakkuuspohjaa ja sidosyksikköyhteistyötä laajentamalla.

Yhtiö tarjoaa Tampereen kaupungille (1.1.2023 hyvinvointialueella siirtyviä) kalustopalveluja noin 1,0 milj. euron arvosta. Palvelun tarjoaminen hyvinvointialueelle edellyttää hyvinvointialueen osakkuutta yhtiössä. Neuvotteluissa hyvinvointialueen valmistelijoiden kanssa on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

tunnistettu hyvinvointialueen perustamiseen liittyvän tarpeita hallita ja yhdenmukaistaa kalustoon liittyviä käytänteitä. Hyvinvointialueen osakkuus yhtiöstä ei ainoastaan mahdollistaisi olevan liiketoiminnan jatkumista, vaan myös liiketoiminnan laajentamisen. Yhtiö tarjoaa myös kunnossapito ja asiantuntijapalveluita, missä 1.1.2023 alkaen asiakkaana toimisi hyvinvointialue. Nämä palvelut ovat kuitenkin volyymiltaan pienempiä kuin em. kalustoyhteistyö.

Yhtiön osakkuuspohjan ja sidosyksikköaseman laajentaminen on tavoiteltavaa hyvinvointialuetta laajemminkin. Tämänhetkisen arvion mukaan hyvinvointialue olisi kuitenkin todennäköisin ensimmäinen uusi osakas. Mahdolliset uudet osakkaat eivät muuttaisi Tampereen infra Oy:n asemaa in-house-yhtiönä.

Uusien pienosakkaiden mukaantulo vaatii muutoksia Tampereen Infra Oy:n yhtiöjärjestykseen mm. lunastuspykälien osalta.

Lisäksi omistajien on tarkoituksenmukaista laatia osakassopimus, jonka myös yhtiö allekirjoittaa. Yhtiön on tarkoitus jatkaa omistajiensa sidosyksikkönä, eli ns. in-house-yhtiönä ja näin ollen mahdollistaa omistajien tehokas palvelu suorahankinnoin. Omistajien ja yhtiön osakassopimus noudattaa laajemmin omistetuille in-house-yhtiöille laadittua mallia. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaan sidosyksikköaseman osalta edellytyksenä on mm. että hankintayksikkö yksin tai muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa. Määräysvalta ilmenee ensisijaisesti omistuksen kautta, mutta kovin pienten mikro- osakkuuksien kohdalla se ei yksin ole riittävää, joten hankintayksiköllä tulee olla muu riittävä vaikutusmahdollisuus sidosyksikön toimintaan ja sen ohjaamiseen.

Uusien pienomistajien omistusosuus muodostuu pieneksi ja näin ollen vaikutusvalta yhtiökokouksessa olisi marginaalinen. Pienomistajien vaikutusvaltaa on pyritty lisäämään antamalla pienomistajille yksi yhteinen hallituspaikka ja sopimalla osakaskokouksesta, jolla olisi oikeus vaikuttaa yhtiötä koskeviin tärkeisiin päätöksiin. Osakaskokouksessa jäsenenä olisivat kaikki omistajat ja se käsittelisi yhtiön strategiset ja merkitykselliset asiat sekä muodostaisi niistä kannan tiedoksi hallituksen ja yhtiökokouksen varsinaisille päätöksille. Lisäksi osakaskokouksella olisi tietojensaantioikeus hallitukselta, jotta se voisi käyttää vaikutusvaltaa yhtiöön. Hallituspaikkojen antamisella ja osakaskokouksen perustamisella pyritään siihen, että pienomistajat saavat hankintalain mukaisen riittävän vaikutusvallan yhtiöön.

Tampereen Infra Oy:llä on nykyisin 100 osaketta, jotka Tampereen kaupunki omistaa. Osana yhtiön omistuspohjan laajentamista yhtiön osakemäärää lisättäisiin osakkeiden jakamisella eli ns. splittauksella. Osakemäärää olisi tarkoitus nostaa 1 000 osakkeeseen. Splittaus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

tapahtuisi suhteeseen 1:10:een eli yhdellä vanhalla osakkeella saa kymmenen uutta osaketta. Splittaus ei suoraan vaikuttaisi kaupungin omistusosuuteen, mutta omistus jakautuu vain useampaan osakkeeseen.

Uusien osakkaiden hankkimiseksi Tampereen kaupunki myisi osakkeita yhtiölle, joka edelleen myisi osakkeita pienosakkaille. Tampereen kaupungin omistamien osakkeiden myynnistä päättää yhtiökokous. Yhtiön hallitus valtuutetaan päättämään yhtiön omistamien osakkeiden myynnistä pienosakkaille. Tampereen Infra Oy on valmis ostamaan splittauksen jälkeen 20 omaa osakettaan osakkeen substanssiarvolla (yhtiön varat-velat). Nämä osakkeet vastaavat kahden prosentin omistusta eli Tampereen kaupungilla olisi jatkossa 98 prosentin omistusosuus.

Edellä kuvattua yhtiölle myytävien osakkeiden vaihtoehtoa on käytetty mm. Tampereen kaupungin tytäryhtiössä Pirkanmaan Voimia Oy:ssä, jossa yhtiön omistajiin kuuluva Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on myynyt yhtiölle osakkeita osakasohjan laajentamista varten.

Yhtiön substanssiarvo on 1 975 051,52 euroa (vuoden 2020 tilinpäätöstilanne). Tästä laskettuna yhden osakkeen hinnaksi tulee 1 975,05 euroa ja 20 osakkeen myynnin hinta yhtiölle on 39 501,02 euroa.

Yhtiön osakasohjan laajentaminen hyödyttäisi Tampereen kaupunkia kustannusten kasvua hillitsevästi, koska yhtiö saisi lisää jakajia kiinteisiin kustannuksiin, toiminnan volyyymi kasvaisi ja sitä kautta olisi saavutettavissa alhaisemmat yksikkökustannukset. Lisäksi uusien asiakkaiden kautta yhtiölle ja sen henkilöstölle voisi olla tarjolla lisää monipuolisia työtehtäviä.

Lausunnot

Konsernilakimies Janne Kytö:
Lakiyksiköllä ei huomautettavaa.

Tiedoksi

Lauri Niemi/Tampereen Infra Oy, Arto Vuojolainen, Janne Salonen, Janne Kytö, Jyri Nuojua

Liitteet

- 1 Tampereen Infra Oy, uusi yhtiöjärjestys, ehdotus
- 2 Tampereen infra Oy, uusi osakassopimus, luonnos

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 105

Valtuustoaloite Tampereen Sähkölaitoksen myynnin valmistelun lopettamiseksi - Aarne Raevaara

TRE:3036/02.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 3451397, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Aarne Raevaaran valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuustoaloitteessaan 19.4.2021 Aarne Raevaara esittää, että Tampereen Sähkölaitoksen myynnin valmistelu lopetetaan.

Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2008 Tampereen Sähkölaitos Oy:n perustamisen yhteydessä, että Sähkölaitoksen tai sen osien myynnin valmistelua ei saa käynnistää ilman valtuuston päätöstä. Myöhemmin valtuusto kokouksessaan 19.10.2015 muutti päätöstä siten, että konserniin kuuluvien liiketoimintojen tai yhtiöiden myyntejä saa valmistella ilman valtuuston lupaa, mutta edelleen Sähkölaitos Oy:n osakkeiden myynnistä päättää valtuusto ja Sähkölaitos Oy:n omistamien tytäryhtiöiden myynnistä omistajan ennakkokäsityksen antaa valtuusto. Erityisesti muutokseen vaikutti tarve mahdollistaa Sähkölaitos Oy:n osallistuminen toimialalla tapahtuvaan evoluutioon, joka asiakas- ja omistaja-arvon luomiseksi saattaisi edellyttää myös omistuksellisia rakennemuutoksia konsernissa.

Nykyisen rahamarkkinatilanteen seurauksena sähköyhtiöt ja myös muut infra-alan yhtiöt ovat jo vuosia olleet erilaisten sijoittajien kiinnostuksen kohteena. Sijoittajat hakevat tuottoa vaihtoehtoisista infrasijoituksista,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

kun korot ovat alhaalla ja noteerattujen osakkeiden arvostukset korkealla. Matala korkotaso on nostanut sähköyhtiöistä ja infrasijoituksista maksettavia kauppahintoja erittäin korkealle.

Tampereen kaupunki omistaa kymmeniä tytäryhtiöitä, joista usean arvo on huomattava. Tampereen Sähkölaitos Oy on näistä arvokkain yksittäinen yhtiöomistus, jonka arvonmuutokset saattavat olla satoja miljoonia euroja eri markkinatilanteissa. Yhtiön arvonkehityksen seuraaminen on tarpeen mm. omistajaohjauksessa, jotta arvonluontia voidaan johtaa ja toteuttaa sitä kohottavia toimenpiteitä. Kilpailluilla markkinoilla toimimiseen liittyy myös riskejä, jotka omistajan on huomioitava ja jotka toteutuessaan saattavat heiluttaa omistusten arvostuksia merkittävästi.

Omistajaohjauksessa ei ole valmisteilla Tampereen Sähkölaitos Oy:n myyntiä.

Tiedoksi

Aarne Raevara, Arto Vuojolainen, Janne Salonen

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Aarne Raevara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 106

Valtuustoaloite henkilöstön edustajien nimeämiseksi kaupungin omistamien yhtiöiden hallitukseen - Tampereen sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

TRE:833/00.00.01/2020

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 3451397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin vastauksessa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Tampereen sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä esittää 27.1.2020 päivätyssä valtuustoaloitteessaan, että jatkossa kaupunki nimeää henkilöstön edustajan kaikkiin yhtiöihin, joissa kaupungilla on määräävä asema.

Valtuustoaloitteen esitystä taustoitetaan mm. viittaamalla lakiin henkilöstön edustuksesta yrityksen hallinnossa. Lain tarkoitus on määritellä sen 1 §:ssä seuraavasti: Yrityksen toiminnan kehittämiseksi, yrityksen ja henkilöstön yhteistoiminnan tehostamiseksi sekä henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi henkilöstöllä on oikeus osallistua yrityksen liiketoimintaa, taloutta ja henkilöstön asemaa koskevien tärkeiden kysymysten käsittelyyn yrityksen päättävissä, toimeenpanevissa, valvovissa tai neuvoa-antavissa hallintoelimissä (henkilöstön edustus) siten kuin laissa säädetään.

Lakia henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa sovelletaan lain 2 §:n mukaisesti suomalaiseen osakeyhtiöön (osuuskunta, muu taloudellinen yhdistys jne.), jonka työsuhteessa olevan henkilöstön määrä Suomessa säännöllisesti on vähintään 150. Viime kädessä, jos asiasta ei voida muutoin sopia, on henkilöstöllä lain mukaan, jos vähintään kaksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

henkilöstön enemmistöä yhdessä edustavaa henkilöstöryhmää sitä vaatii, oikeus nimetä edustajansa ja heille henkilökohtaiset varaedustajat yrityksen valinnan mukaan hallintoneuvostoon, hallitukseen tai sellaisiin johtoryhmiin taikka niitä vastaaviin toimielimiin, jotka yhdessä kattavat yrityksen tulosyksiköt. Lain mukaan henkilöstön edustus on toteutettava vuoden kuluessa siitä, kun 2 §:n mukaiset edellytykset (mm. henkilöstön määrä vähintään 150) ovat täyttyneet ja vaatimus edustuksesta esitetty.

Valtuustoaloitteessa on mainittu, että Tampereella henkilöstön edustajia on valittu Pirkanmaan Voimia Oy:n, Tampereen Tilapalvelut Oy:n, Tampereen Infra Oy:n ja Tuomi Logistiikka Oy:n hallitukseen ja mm. että saadut kokemukset ovat rohkaisevia. Yhtiöt ovat syntyneet viime vuosina tapahtuneiden kaupungin liikelaitosten yhtiöittämisten yhteydessä ja ne ovat henkilöstömäärältään suuria, 236-728 henkilöä per yhtiö. Pisinpään kokemusta henkilöstön nimeämisestä hallitusjäsenestä on vuoden 2018 alussa yhtiötetystä Tampereen Tilapalvelut Oy:stä.

Omistajaohjausyksikön käsityksen mukaan kokemuksia voi kuvata valtuustoaloitteessa todetun mukaisesti rohkaiseviksi. Käsitys perustuu mm. yhtiöiden hallitusten puheenjohtajien ja toimitusjohtajien kanssa käytyihin keskusteluihin.

Konserniin kuuluvista merkittävää liiketoimintaa harjoittavista yhtiöistä 13:ssa henkilöstön määrä on yli 20 ja 11:ssä henkilöstön määrä on alle 20.

Ehdokkaiden nimeäminen yhtiöiden hallitukseen kuuluu kaupungin hallintosäännön 16 §:n mukaan kaupunginhallituksen konsernijaoston päätösvaltaan.

Konsernijaosto päätti Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden yhtiöjärjestysten uudistamisesta 23.2.2021 § 16. Konsernijaosto edellytti, että kaikkiin uusittaviin yhtiöjärjestyksiin lisätään yhtiön hallitusta koskevaan pykälään, että yksi hallituksen jäsenistä voi olla henkilöstön edustaja.

Käytännössä on myös syytä huomioida, että useassa yhtiössä on muitakin osakkeenomistajia ja monessa on myös osakassopimuksella sovittu hallituksen koosta ja nimeämisoikeuksista. Mahdollisten uusien henkilöstön edustajien nimeäminen hallitukseen saattaa edellyttää neuvotteluita ja sopimusten päivityksiä, jolloin käytännössä muutoksia on järkevää toteuttaa kevään 2022 yhtiökokousten yhteydessä.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 31.8.2021 § 88, että henkilöstön edustajat nimetään jatkossa jäseniksi kaikkiin kaupungin omistamien yli 20 työntekijän yhtiöiden hallitukseen ja että päätöstä sovelletaan käytäntöön ensimmäistä kertaa kevään 2022 yhtiökokouksissa.

Tiedoksi

Tampereen sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmä, Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Janne Salonen, Sami Suojanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Tampereen Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 107

Jäsenen nimeäminen Vuores Palvelu Oy:n hallitukseen

TRE:1818/00.03.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Janne Salonen, puh. 040 560 0702, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Vuores Palvelu Oy:n hallituksen jäseneksi nimetään Maria Lehikoinen.

Päätös annetaan kuntalain 46 §:n tarkoittamana ohjeena kaupungin edustajalle yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Vuores Palvelu Oy:n hallituksen jäseneksi nimetään Reetta Ahonen.

Päätös annetaan kuntalain 46 §:n tarkoittamana ohjeena kaupungin edustajalle yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa.

Kokouskäsitely

Esittelijä konsernijohtaja Juha Yli-Rajala muutti päätösehdotuksensa seuraavaksi:

"Vuores Palvelu Oy:n hallituksen jäseneksi nimetään Maria Lehikoinen.

Päätös annetaan kuntalain 46 §:n tarkoittamana ohjeena kaupungin edustajalle yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa."

Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Perustelut

Kaupunginhallituksen konsernijaosto nimesi 23.3.2021 § 29 jäseniä tytäry- ja osakkuusyhtiöiden hallitukseen vuonna 2021 alkavalle toimikaudelle. Vuores Palvelu Oy:n hallitukseen nimettiin Risto Pihlaja (pj), Juuso Jankama ja Maarit Takala. Yhtiön varsinainen yhtiökokous valitsi 20.5.2021 hallituksen jäsenet konsernijaoston nimeämispäätöksen mukaisesti.

Maarit Takala on ilmoittanut eroavansa Vuores Palvelu Oy:n hallituksesta.

Nimettävä uusi henkilö valitaan hallituksen jäseneksi ylimääräisessä yhtiökokouksessa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokouksen saakka.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tiedoksi

Nimetty, Reetta Hynynen/Vuores Palvelu Oy, Arto Vuojolainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 108

Jäsenen nimeäminen Suomen Itämeri-instituutin säätiö sr:n hallitukseen vuosille 2021-2023

TRE:1349/00.03.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Janne Salonen, puh. 040 560 0702, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Suomen Itämeri-instituutin säätiö sr:n hallitukseen jäseneksi vuosille 2021-2023 nimetään Tampereen yliopiston innovaatiopalvelut ja kumppanuudet -yksikön johtaja Pauli Kuosmanen.

Perustelut

Konsernijaosto nimesi kokouksessa 20.4.2021 § 38 Suomen Itämeri-instituutin säätiö sr:n hallitukseen jäseniksi vuosille 2021-2023 Tampereen yliopiston vararehtori Juha Teperin, Tampereen kauppakamarin apulaisjohtaja Markus Sjölundin, Pirkanmaan liiton aluekehitysjohtaja Jukka Alasentien, Visit Tampere Oy:n johtaja Jari Ahjoharjun, Tampereen kaupungin elinkeinojohtaja Timo Antikaisen, Pauli Välimäen ja Maija Mattilan.

Juha Teperi on ilmoittanut säätiölle jäävänsä pois hallituksesta muuttuneen työtehtävän vuoksi. Tampereen yliopisto esittää uudeksi jäseneksi innovaatiopalvelut ja kumppanuudet -yksikön johtaja Pauli Kuosmasta.

Tiedoksi

nimetty, Suomen Itämeri-instituutin säätiö sr, Tampereen yliopisto, Arto Vuojolainen, Janne Salonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 109

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:407/00.01.03/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Tampereen Tilapalvelut Oy:n toimitusjohtaja Petri Mölsälle ja hallituksen puheenjohtaja Petri Olkinuoralle

He olivat läsnä asiantuntijoina kokouksessa tämän asian kohdan 1) käsittelyn ajan ja poistuivat ennen päätöksentekoa kohdan 1) käsittelyn jälkeen.

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Tuomi Logistiikka Oy:n toimitusjohtaja Vesa Haapamäelle ja hallituksen puheenjohtaja Jyrki Liljeroosille.

He olivat läsnä asiantuntijoina kokouksessa tämän asian kohdan 2) käsittelyn ajan ja poistuivat ennen päätöksentekoa kohdan 2) käsittelyn jälkeen.

Perustelut

1) Tilannekatsaus Tampereen Tilapalvelut Oy:n toimintaan ja talouteen (hallituksen puheenjohtaja Petri Olkinuora ja toimitusjohtaja Petri Mölsä)

2) Tilannekatsaus Tuomi Logistiikka Oy:n toimintaan ja talouteen (hallituksen puheenjohtaja Jyrki Liljeroos ja toimitusjohtaja Vesa Haapamäki)

3) Tampereen Vuokra-asunnot Oy kiinteistöjen hankinnat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§96, §97, §98, §99, §101, §105, §106, §109

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§100, §102, §103, §104, §107, §108

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14–16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella <http://www.tampere.fi/asiointi/> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.